

POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Wiak

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie z protestu T. P.,

przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego zarządzonego na 15 października 2023 r.

przy udziale Prokuratora Generalnego oraz Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 30 listopada 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

25 października 2023 r. (data stempla pocztowego) T. P. złożył do Sądu Najwyższego pismo w którego treści wskazał, że podczas szkolenia części członków komisji obwodowych w L. celowo wprowadzono ich w błąd, co miało wpływ na frekwencję w referendum ogólnokrajowym zarządzonym na 15 października 2023 r.

Pismem z 30 listopada 2023 r. Prokurator Generalny zajął stanowisko w sprawie wskazując, że w odniesieniu do zarzutu zadawania przez członków obwodowej komisji wyborczej pytań o ilość kart do głosowania, których wydania

oczekuje uprawniony do udziału w referendum protest jest zasadny, a naruszenie przepisów ustawy o referendum ogólnokrajowym może mieć wpływ na wynik referendum. W pozostałym zakresie wniesiony protest należy pozostawić bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu, z uwagi na to, że nie spełniał on wymogów formalnych pisma procesowego.

Zgodnie z art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz. U. 2020, poz. 851 ze zm., dalej jako: „u.r.o.”), do warunków i trybu wnoszenia protestu oraz sposobu jego rozpatrywania i trybu podejmowania uchwały w tej sprawie przez Sąd Najwyższy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz. U. 2023, poz. 2408, dalej: „k.wyb.”). Oznacza to, że Sąd Najwyższy rozpoznaje protesty przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego w postępowaniu nieprocesowym (art. 242 § 1 k.wyb.). Wobec powyższego w postępowaniu tym zastosowanie znajduje m.in. art. 511 § 1 k.p.c., zgodnie z którym wniosek o wszczęcie postępowania, powinien czynić zadość przepisom o pozwie. Regulujący te kwestie art. 187 § 1 k.p.c. stanowi zaś, że pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego. Warunki te określone zostały w art. 126 k.p.c., zgodnie z którym każde pismo procesowe powinno zawierać: oznaczenie sądu, do którego pismo jest skierowane; imiona i nazwiska lub nazwy stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników; oznaczenie rodzaju pisma; osnovę wniosku lub oświadczenia; w przypadku gdy jest to konieczne do rozstrzygnięcia co do wniosku lub oświadczenia – wskazanie faktów, na których strona opiera swój wniosek lub oświadczenia, oraz wskazanie dowodu na wykazanie każdego z tych faktów; podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika; wymienienie załączników (§ 1). Ponadto, gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie powinno zawierać m.in. oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy stron, oznaczenie miejsca i zamieszkania lub siedziby i adresy przedstawicieli

ustawowych i pełnomocników stron oraz numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) wnoszącego pismo (§ 2). Niespełnienie przez podmiot wnoszący protest wymogów formalnych, skutkuje pozostawieniem protestu bez dalszego biegu (art. 243 § 1 k.wyb.).

Jak przyjął Sąd Najwyższy w uchwale siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 25 października 2023 r. (I NZP 8/23) – „[w] postępowaniach zainicjowanych protestami przeciwko ważności wyborów: do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277, ze zm.), a także w postępowaniu zainicjowanym protestem przeciwko ważności referendum, o którym mowa w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851, ze zm.), nie mają zastosowania przepisy art. 130 § 1-2 oraz art. 1301a § 1-3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1550, ze zm.)”. Tym samym braki formalne protestu przeciwko ważności wyborów bądź referendum nie podlegają uzupełnieniu.

Wnoszący pismo w niniejszym postępowaniu nie sformułował wniosku o unieważnienie referendum. Wskazał wyłączenie, że wnosi o stwierdzenie celowych naruszeń i ukaranie sprawców. Brak osnowy protestu stanowi nieusuwalny brak formalny, który wiąże się z koniecznością pozostawienia protestu bez dalszego biegu (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 listopada 2023 r., I NSW 111/23).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, działając na podstawie art. 243 § 1 zd.1 k.wyb., w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., postanowił jak w sentencji.

[SOP]

[a!]

